32001Y0203(02)

Komisijas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai

(2001/C 37/03)

A. IEVADS

1. Komisija 1994. gadā pieņēma Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai [1], un to darbības termiņš beidzās 1999. gada 31. decembrī. Saskaņā ar pamatnostādņu 4.3. punktu Komisija 1996. gadā veica pārskatīšanu un secināja, ka pagaidām izmaiņas nav nepieciešamas. Komisija 1999. gada 22. decembrī nolēma pagarināt pamatnostādņu darbības termiņu līdz 2000. gada 30. jūnijam [2]. Komisija 2000. gada 28. jūnijā nolēma pagarināt to darbības termiņu līdz 2000. gada 31. decembrim [3].

2. Kopš 1994. gadā tika pieņemtas pamatnostādnes, vides jomā izvēršas rīcība pēc dalībvalstu un Kopienas iniciatīvas, tā notiek arī pasaules mērogā, jo īpaši pēc Kioto protokola pieņemšanas. Dalībvalstis biežāk piešķir valsts atbalstu, piemēram, enerģētikas nozarē, un veids, kādā tās sniedz šo atbalstu, līdz nesenam laikam nebija plaši izplatīts, kā, piemēram, nodokļa samazināšana un atbrīvojums no nodokļiem. Rodas arī jauni darbības atbalsta veidi. Tādēļ Komisijai ir jāpieņem jaunas pamatnostādnes, lai varētu iepazīstināt dalībvalstis un uzņēmumus ar tiem kritērijiem, pēc kuriem tiks vērtēta dalībvalstu plānoto atbalsta pasākumu saderība ar kopējo tirgu.

3. Saskaņā ar EK Līguma 6. pantu vides politikas mērķi ir jāintegrē Komisijas politikā attiecībā uz atbalsta pārbaudēm vides sektorā, jo īpaši paredzot sekmēt ilgtspējīgu attīstību. Tādējādi konkurences politika un vides politika nav savstarpējā pretrunā, bet vides aizsardzības prasības ir jāintegrē konkurences politikas definīcijā un īstenošanā, jo īpaši lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību [4].

4. Tomēr tas, ka tiek ņemtas vērā ilgtermiņa vides prasības, nenozīmē, ka visam atbalstam būtu jābūt atļautam. Ir jānovērtē atbalsta iespējamā ietekme uz ilgstpējīgu attīstību un uz principa "piesārņotājs maksā" piemērošanu pilnā apmērā. Daži atbalsta veidi atbilst šīm pārbaudēm, jo īpaši, ja tie ļauj sasniegt augstu vides aizsardzības līmeni, nenonākot pretrunā ar izmaksu internalizēšanas principu. Bet citi atbalsta veidi, kas var radīt negatīvu ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un uz konkurenci, var darboties pretēji principam "piesārņotājs maksā" un var kavēt ilgtspējīgas attīstības rašanos. Piemēram, tā varētu būt gadījumā, kad vienīgais atbalsta mērķis ir veicināt pielāgošanos jaunajiem obligātajiem Kopienas standartiem.

5. Tādēļ šajās pamatnostādnēs Komisija nosaka, vai un saskaņā ar kādiem nosacījumiem valsts atbalstu var uzskatīt par nepieciešamu, lai nodrošinātu vides aizsardzību un ilgtspējīgu attīstību, neizraisot neproporcionālas sekas attiecībā uz konkurenci un ekonomisko izaugsmi. Šī analīze ir jāveic, ņemot vērā 1994. gada pamatnostādņu funkcionēšanas pieredzi un kopš tā laika notikušās izmaiņas vides politikā.

B. DEFINĪCIJAS UN PIEMĒROŠANAS JOMA

6. Vides aizsardzības jēdziens: šajās pamatnostādnēs Komisija uzskata, ka "vides aizsardzība" nozīmē jebkādu rīcību, kuras mērķis ir labot vai novērst kaitējumu mūsu fiziskajai videi vai dabas resursiem vai veicināt šo resursu efektīvu izmantošanu.

   Komisija uzskata energotaupības pasākumus un atjaunojamu enerģijas avotu izmantošanu par rīcību, kam jāaizsargā vide. Energotaupības pasākumi, cita starpā, jāsaprot kā rīcība, kas ļauj uzņēmumiem samazināt to ražošanas ciklā izmantojamās enerģijas daudzumu. Šīs pamatnostādnes neaptver mašīnu vai transportlīdzekļu projektēšanu un ražošanu, kurus var darbināt ar mazākiem dabas resursiem. Rūpnīcu vai citu ražošanas vienību rīcība, lai uzlabotu drošību vai higiēnu ir svarīga un var dot tiesības pretendēt uz noteiktiem atbalsta veidiem, tomēr uz to neattiecas šīs pamatnostādnes.

   Izmaksu internalizēšanas jēdziens: šajās pamatnostādnēs "izmaksu internalizēšana" nozīmē principu, pēc kura visas ar vides aizsardzību saistītās izmaksas ir jāiekļauj uzņēmuma ražošanas izmaksās.

   Princips "piesārņotājs maksā": tas ir princips, pēc kura tādu pasākumu izmaksas, kas vērsti uz piesārņojuma likvidēšanu, ir jāsedz tam piesārņotājam, kurš izraisījis šo piesārņojumu.

   Piesārņotājs: piesārņotājs ir kāds, kurš tiešā vai netiešā veidā nodara kaitējumu videi vai kurš rada apstākļus, kas izraisa šādu kaitējumu [5].

---

[1] OV C 72, 10.3.1994., 3. lpp.
[2] OV C 14, 19.1.2000., 8. lpp.
[3] OV C 184, 1.7.2000., 25. lpp.
[4] Komisija arī izklāstīja savu gatavību integrēt vides politiku pārējās politikas jomās savā 1999. gada 26. maija darba dokumentā ar nosaukumu "Vides aspektu integrēšana visās attiecīgajās politikas jomās" un savā ziņojumā Helsinku Eiropadomei par vides jautājumu un ilgtspējīgas attīstības integrēšanu Kopienas politikās (SEC(1999) 1941 final).
[5] Padomes 1975. gada 3. marta ieteikums attiecībā uz izmaksu sadalījumu un publisko institūciju rīcību vides jautājumos (OV L 194, 25.7.1975., 1. lpp.).

Izmaksu iekļaušana cenās: šis princips nosaka, ka preču vai pakalpojumu cenās jāiekļauj ārējās izmaksas, kas saistītas ar to ražošanas un tirdzniecības negatīvo ietekmi uz vidi.

Kopienas standarts: obligāts Kopienas standarts, kas nosaka līmeņus, kādi jāsasniedz vides aizsardzībā, un saistības saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem, lai izmantotu labāko pieejamo tehnoloģiju (*BAT*) [1], kas nav saistīta ar pārmērīgām izmaksām.

Atjaunojami enerģijas avoti: atjaunojami nefosilie enerģijas avoti, tas ir, vēja enerģija, saules enerģija, ģeotermālā enerģija, viļņu enerģija, plūdmaiņu enerģija, tādas hidroelektroiekārtas, kuru jauda ir mazāka par 10 MW, un biomasa, kur biomasu definē kā lauksaimniecības un mežsaimniecības produktus, lauksaimniecības, mežsaimniecības un pārtikas rūpniecības augu atkritumi un neapstrādāti koksnes un korķa atkritumi [2].

Elektroenerģija, ko iegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem: elektroenerģija, ko iegūst uzņēmumā, kas izmanto vienīgi atjaunojamus enerģijas avotus, un no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtā enerģijas daļa tādā kombinētā uzņēmumā, kas izmanto tradicionālos enerģijas avotus jo īpaši neparedzētiem mērķiem [3].

Dabas resursu nodoklis: "Nodokli var uzskatīt par dabas resursu nodokli tikai tad, ja nodokļa apliekamajai bāzei piemīt izteikti negatīva ietekme uz vidi. Tomēr nodokli varētu uzskatīt par vides nodokli arī tad, ja tam piemīt mazāk skaidra, tomēr saskatāma pozitīva ietekme uz vidi. […] Kopumā dalībvalstij ir jānorāda prognozētā nodokļa ietekme uz vidi […]." [4]

7. *Piemērošanas joma:* šīs pamatnostādnes attiecas uz atbalstu [5], lai aizsargātu vidi visās nozarēs, ko reglamentē EK Līgums, ieskaitot tās, kas pakļautas īpašiem Kopienas noteikumiem par valsts atbalstu (tērauda rūpniecība [6], kuģubūve, automašīnas, sintētiskās šķiedras, transports un zivsaimniecība), izņemot to jomu, uz kuru attiecas Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē [7]. Šīs pamatnostādnes attiecas uz zivsaimniecības nozari, neskarot to noteikumu piemērošanu, kas izklāstīti Padomes 1999. gada 17. decembra Regulā (EK) Nr. 2792/99, kas nosaka sīki izstrādātus Kopienas noteikumus un kārtību attiecībā uz struktūrpalīdzību zivsaimniecības nozarē [8], un pamatnostādnēs par valsts atbalsta kontroli zivsaimniecības nozarē [9]. Uz valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai vides jomā attiecas noteikumi, kas izklāstīti Kopienas nostādnēs par valsts palīdzību pētniecībai un attīstībai [10]. Tāpat Komisija uzskata, ka tādas atbalsta iezīmes kā atbalsts mācībām vides jomā nav pamats, lai to īpaši izdalītu, un tādēļ to pārbaudīs saskaņā ar Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulu (EK) Nr. 68/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu mācību atbalstam [11].

Saskaņā ar 3. pantu Komisijas 1996. gada 18. decembra Lēmumā Nr. 2496/96/EOTK, ar ko nosaka Kopienas noteikumus attiecībā uz valsts atbalstu tērauda rūpniecībai [12], atbalstu vides aizsardzībai tērauda rūpniecībā turpina analizēt saskaņā ar Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai, kas publicētas 1994. gada 10. marta *Oficiālajā Vēstnesī* C 72, līdz būs beidzies EOTK līgums.

Šīs pamatnostādnes neattiecas uz balasta izmaksām, ar kurām jārīkojas atsevišķi [13]. Komisija norāda uz to, ka, ievērojot Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulu (EK) Nr. 69/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam [14], uz tādu atbalstu, kas nav lielāks par EUR 100 000, kas piešķirts kādam uzņēmumam trīs gadus ilgam laikposmam, neattiecas 87. pants. Tomēr minētā regula neattiecas uz lauksaimniecību, zivsaimniecību un transportu, kā arī tā neattiecas uz nozarēm, kas ietvertas EOTK Līgumā.

---

(1) Labākās pieejamās tehnoloģijas jēdzienu ieviesa Kopienas tiesību aktos ar Padomes 1976. gada 4. maija Direktīvu 76/464/EEK par piesārņojumu, ko rada dažas bīstamas vielas, kuras novada Kopienas ūdens vidē (OV L 129, 18.5.1976., 23. lpp.), un tas ar nelielām izmaiņām vēlreiz ir minēts Padomes 1984. gada 28. jūnija Direktīvā 84/360/EEK par rūpniecības uzņēmumu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu (OV L 188, 16.7.1984., 20. lpp.). Šo jēdzienu attīstīja un nostiprināja ar Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīvu 96/61/EEK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp.; "IPPC direktīva"). IPPC direktīvas darbības joma attiecas uz rūpnieciskām iekārtām ar augstu piesārņošanas potenciālu. Kopš 1999. gada novembra šī direktīva attiecas uz jaunām iekārtām vai tādām jau esošajām iekārtām, kam veiktas būtiskas izmaiņas. Esošajām iekārtām līdz 2007. gada oktobrim jāpanāk atbilstība IPPC direktīvas noteikumiem. Līdz šim termiņam turpina piemērot divu iepriekšminēto direktīvu noteikumus, kas attiecas uz BAT jēdzienu. Parasti konkrētos normatīvus, t.i., emisijas vai patēriņa robežvērtības, kas balstās uz labāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu, nosaka nevis Kopiena, bet valstu iestādes.

(2) Šī definīcija ir iekļauta Komisijas ierosinājumā Parlamenta un Padomes Direktīvai par elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas iegūta no atjaunojamiem avotiem (OV C 311 E, 31.10.2000., 320. lpp.). Tiklīdz Parlaments un Padome būs pieņēmuši šo direktīvu, Komisija piemēros galīgajā redakcijā sniegto definīciju.

(3) Tas pats, kas attiecībā uz 7. zemsvītras piezīmi.

(4) Dabas resursu nodokļi un maksājumi vienotā tirgū (COM(97) 9 final, 26.3.1997.).

(5) Šo pamatnostādņu mērķis nav analizēt valsts atbalsta jēdzienu, kas izriet no EK Līguma 87. panta 1. punkta un no Tiesas un Pirmās instances tiesas prakses.

(6) Tajās robežās, kas noteiktas 7. punkta otrajā daļā.

(7) OV C 28, 1.2.2000., 2. lpp.

(8) OV L 337, 30.12.1999., 10. lpp.

(9) Komisija uzsver, ka šīs pamatnostādnes attiecas vienīgi uz vides atbalstu, neskarot citu noteikumu piemērošanu, kuri reglamentē valsts atbalstu, atbilstoši tiem ierobežojumiem, ko paredz noteikumi par atbalsta kombinācijām turpmāk 74. punktā.

(10) OV C 45, 17.2.1996., 5. lpp.

(11) OV L 10, 13.1.2001., 20. lpp.

(12) OV L 338, 28.12.1996., 42. lpp.

(13) Balasta izmaksas ir tādas izmaksas, kas uzņēmumiem jāuzņemas sakarā ar saistībām, ko tās uzņēmušās un vairs nespēj nodrošināt minētās nozares liberalizācijas dēļ.

(14) OV L 10, 13.1.2001., 30. lpp.

C. VALSTS ATBALSTA KONTROLES POLITIKA UN VIDES POLITIKA

8. Kopienas vides politikai 20. gadsimta 70. un 80. gados bija izteikti koriģējoša pieeja. Uzsvars tika likts uz standartiem, kuru mērķis bija atspoguļot galvenos vides politikas jautājumus.

9. Piektā rīcības programma vides jautājumos, kuras nosaukums ir "Par ilgtspējīgu attīstību" un kas pieņemta 1993. gadā ([1]), atspoguļo zināmas izmaiņas pieejā šim jautājumam. Tajā ir uzsvērta vajadzība pēc ilgtermiņa politikas, kuras mērķis veicināt ilgtspējīgu attīstību. Tā izvirza mērķi ilgtermiņā saskaņot Eiropas ekonomikas attīstību ar nepieciešamību aizsargāt vidi. Kopienas rīcībai nav vairs jāaprobežojas ar reaģēšanu uz vides problēmām, bet gan, kā uzskatāmi noteikts EK Līguma 6. pantā, kas grozīts ar Amsterdamas Līgumu, vides aizsardzības prasības ir jāintegrē visu Kopienas politiku un rīcību definīcijā un īstenošanā, un tajā ir aktīvi jāiesaista sociālekonomiskie tirgus dalībnieki.

10. Līguma 174. pantā ir arī paredzēts, lai Kopienas politika balstītos uz principu "piesārņotājs maksā". Izmaksas, kas saistītas ar vides aizsardzību, uzņēmumiem ir jāinternalizē līdz ar pārējām ražošanas izmaksām. Lai īstenotu šo politiku, Komisijai būs jāizmanto virkne instrumentu: regulēšana un jo īpaši standartu pieņemšana, kā arī brīvprātīgas vienošanās vai ekonomiskie līdzekļi.

11. Komisija 1996. gadā sagatavoja progresa ziņojumu par piekto rīcības programmu vides jomā. Ziņojumā ir norādīts, ka joprojām paliek spēkā programmas kopējā stratēģija un mērķi. Nevar būt šaubu par sasniegto progresu, integrējot vides un ilgtspējas aspektus Kopienas pārējās politikās. Tomēr vēl nav patiesi mainījušas savu attieksmi visas ieinteresētās puses: politisko lēmumu pieņēmēji, uzņēmumi un sabiedrība. Ir svarīgi attīstīt jēdzienu par dalītu atbildību attiecībā uz vidi un iepazīstināt sabiedrību ar aktuāliem jautājumiem.

12. Komisija 1999. gadā pieņēma piektās rīcības programmas kopējo novērtējumu. Novērtējumā teikts, ka, lai gan programma ir rosinājusi vajadzību ieinteresētajām personām, iedzīvotājiem un lēmumu pieņēmējiem citās nozarēs apzināties vides mērķus, kopumā mazāks progress ir panākts attiecībā uz ekonomisko tendenču un videi kaitīgo uzvedības modeļu maiņu.

13. Novērtējumā arī konstatēts, ka "aizvien skaidrāk kļūst redzams, ka kaitējumi videi rada izmaksas sabiedrībai kopumā, savukārt rīcība vides jomā var sniegt tādas priekšrocības kā ekonomiskā izaugsme, nodarbinātība un konkurētspēja", un ka "joprojām izšķiroša ir principa" piesārņotājs maksā "efektīva piemērošana un vides izmaksu pilna internalizācija no piesārņotāju puses" ([2]).

14. Tādēļ Komisijas valsts atbalsta kontroles politikai ir jānosaka divi obligātie uzdevumi:

a) nodrošināt tirgu konkurētspējīgu darbību, sekmējot vienotā tirgus izveidi un augošo konkurētspēju uzņēmumos;

b) nodrošināt, lai vides aizsardzības prasības tiktu integrētas konkurences politikas definīcijā un īstenošanā, jo īpaši lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību. Komisija ir pārliecināta, ka izmaksu internalizācija ir prioritārs mērķis, ko var sasniegt dažādos veidos, ieskaitot tādu veidu kā ar tirgus likumiem pamatoti instrumenti vai ar reglamentējošu pieeju pamatoti instrumenti, kas ir visiedarbīgākie līdzekļi iepriekš aprakstīto mērķu sasniegšanai.

15. Izmaksu internalizācija palīdz nodrošināt, lai cenās precīzi tiktu atspoguļotas izmaksas, ciktāl uzņēmēji sadala savus finanšu resursus, ņemot vērā to preču un pakalpojumu cenas, ko tie vēlas pārdot. Progresa ziņojumā par piekto rīcības programmu ir uzsvērts, ka šis uzdevums netika īstenots, jo cenas neatspoguļo ar ekoloģiju saistītās izmaksas. Tas savukārt traucē rosināt sabiedrības apziņu un veicina dabas resursu pārmērīgu izmantošanu.

16. Vislabākais veids, kā iepazīstināt visas puses ar vides aizsardzības izmaksām, ir nodrošināšana, lai cenas atspoguļotu izmaksas visos ekonomikas posmos. Līdztekus potenciāli negatīvajai ietekmei uz tirdzniecību un konkurenci valsts atbalsts kopumā apdraud šo mērķi, jo tas ļauj dažiem uzņēmumiem mākslīgi samazināt izmaksas un neatklāt patērētājiem vides aizsardzības izmaksas. Tādēļ ilglaicīgā skatījumā daži valsts atbalsta veidi darbojas pretēji ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

17. Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu, ko Komisija pieņēma 1994. gadā, ir šīs Kopienas politikas neatņemama sastāvdaļa. Kopumā princips "piesārņotājs maksā" un nepieciešamība uzņēmumiem internalizēt izmaksas, kas saistītas ar vides aizsardzību, varētu būt kā arguments pret valsts atbalsta piešķiršanu.

18. Tomēr pamatnostādnes konstatē, ka atbalsts var būt attaisnojams divos gadījumos:

a) dažos īpašos apstākļos, kur vēl nav iespējams uzņēmumiem internalizēt visas izmaksas un tādēļ atbalsts var kādu laiku būt kā **otrs labākais risinājums**, veicinot uzņēmumu pielāgošanos standartiem;

([1]) OV C 138, 17.5.1993., 1. lpp.

([2]) Eiropas vide: kādi ir turpmākie virzieni? Kopējais novērtējums Eiropas Kopienas politikas un rīcības programmai attiecībā uz vidi un ilgtspējīgu attīstību, "Par ilgtspējīgu attīstību" (COM(1999) 543 final of 24.11.1999.).

b) atbalsts var būt arī kā **pamudinājums** uzņēmumiem uzlabot standartus vai uzsākt turpmākus ieguldījumus, kuru mērķis ir samazināt piesārņojumu, ko rada to iekārtas.

19. Kopienas pamatnostādnēs, kas pieņemtas 1994. gadā, Komisija uzskatīja, ka noteiktos gadījumos vēl nav iespējama pilnīga izmaksu internalizācija un ka ir nepieciešams pagaidu atbalsts. Tomēr kopš 1994. gada ir notikušas šādas izmaiņas:

a) kopš tika pieņemta piektā rīcības programma vides jautājumos, kura jau ņēma vērā principu "piesārņotājs maksā" un izmaksu internalizāciju, uzņēmumu rīcībā ir bijuši septiņi gadi, lai pielāgotos principa pakāpeniskai piemērošanai;

b) Komisijas 1996. gada progresa ziņojumā par piekto rīcības programmu un 1999. gada novērtējuma ziņojumā vēlreiz tika konstatēta vajadzība paredzēt izmaksu internalizāciju un izmantot tirgus instrumentus, lai panāktu ievērojamu progresu vides uzlabošanā;

c) par tirgus instrumentu izmantošanu un atbilstīgu cenu noteikšanu iestājas arī Kioto protokols par klimata pārmaiņām.

20. Tādēļ Komisijas nostāja ir tāda, ka atbalstu vairs nevajag izmantot, lai aizstātu trūkstošo cenu internalizāciju. Ja ir ilgstoši jāņem vērā vides aizsardzības prasības, tad cenām ir precīzi jāatspoguļo izmaksas un vides aizsardzības izmaksas ir pilnībā jāinternalizē. Līdz ar to Komisija ņem vērā, ka atbalsts nav pamatots tādu ieguldījumu gadījumā, kuru vienīgais uzdevums ir ļaut uzņēmumiem sasniegt jaunus vai esošos Kopienas tehniskos standartus. Tomēr, pievēršoties īpašajām grūtībām, ar kādām sastopas MVU, tā uzskata, ka ir iespējams tām piešķirt atbalstu, lai pielāgotos jaunajiem Kopienas standartiem, trīs gadus ilgam laikposmam pēc šādu standartu pieņemšanas. Tomēr atbalsts var būt lietderīgs, ja tas kalpo par pamudinājumu sasniegt augstākus aizsardzības līmeņus nekā tie, ko pieprasa Kopienas standarti. Tas ir gadījums, kad dalībvalsts nolemj pieņemt standartus, kuri ir stingrāki par Kopienas standartiem, lai sasniegtu augstāka līmeņa vides aizsardzību. Tas attiecas arī uz gadījumiem, ja uzņēmums veic ieguldījumus vides aizsardzībā, kas pārsniedz stingrākos Kopienā pastāvošos standartus, vai ja nepastāv Kopienas standarti.

21. Tomēr nav redzams, ka atbalstam būtu šāda veida mudinoša iedarbība, ja tā vienīgais mērķis ir bijis palīdzēt uzņēmumiem izpildīt pastāvošos vai jaunus Kopienas tehniskos standartus. Šādi standarti ir vispārēji tiesību akti, kas uzņēmumiem jāievēro, un nav nepieciešamības sniegt tiem atbalstu, lai tos mudinātu pildīt likumu [1].

Īpašs gadījums attiecībā uz enerģētikas nozari un nodokļu samazināšanu

22. Kopš pamatnostādņu pieņemšanas 1994. gadā enerģētikas nozarē ir notikušas būtiskas izmaiņas, kas ir jāņem vērā.

23. Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas, šobrīd pieņem vai varētu nolemt pieņemt tādus nodokļus, kas veicina vides aizsardzību. Dažos gadījumos noteiktu kategoriju uzņēmumiem, lai tos nenostādītu sarežģītos konkurences apstākļos, piešķir atbrīvojumus no nodokļiem vai nodokļu samazinājumus. Komisija uzskata, ka šādi pasākumi varētu būt valsts atbalsts Līguma 87. panta nozīmē. Tomēr šāda atbalsta negatīvo iedarbību var izlīdzināt pozitīvais efekts, ko iegūst no nodokļu pieņemšanas. Līdz ar to, ja šādi atbrīvojumi ir vajadzīgi, lai nodrošinātu tādu nodokļu pieņemšanu vai turpmāku piemērošanu, kas attiecas uz visiem izstrādājumiem, Komisija uzskata, ka tie ir pieņemami, ievērojot dažus nosacījumus un ierobežotu laiku. Šis termiņš var būt desmit gadi, ja tiek pildīti nosacījumi. Pēc tam dalībvalstis drīkstēs par minēto pasākumu no jauna paziņot Komisijai, kura savā analīzē var pieņemt tādu pašu viedokli, ņemot vērā vides aizsardzībā gūtos pozitīvos rezultātus.

24. Iepriekšējos gados dalībvalstis ir arī rīkojušās, lai veicinātu atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu un koģenerāciju, ko Komisija atbalsta sakarā ar ievērojamām priekšrocībām attiecībā uz vidi. Tādēļ Komisija uzskata, ka tad, ja pasākumi atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas un koģenerācijas veicināšanai sekmē valsts atbalstu, tie ir pieņemami, ievērojot noteiktus nosacījumus. Tomēr ir jāpārliecinās, ka šāds atbalsts nav pretrunā ar citiem Līguma noteikumiem vai sekundāriem tiesību aktiem.

D. VIDES AIZSARDZĪBAS ATBALSTA RELATĪVĀ NOZĪME

25. Dati, kas iegūti astotajā pētījumā par valsts atbalstu ražošanā un dažās citās nozarēs Eiropas Savienībā [2], liecina, ka laikā no 1996. gada līdz 1998. gadam vides aizsardzības atbalsts vidēji aizņēma tikai 1,85 % no kopējā atbalsta, ko piešķir ražošanas un pakalpojumu nozarēm.

26. Laikposmā no 1994. gada līdz 1999. gadam vides aizsardzības atbalstu piešķīra galvenokārt dotāciju veidā. Proporcionāli rēķinot, citi atbalsta veidi tika maz izmantoti: aizdevumi ar zemiem kredītprocentiem, valsts garantijas utt.

27. Attiecībā uz nozarēm, kuras saņēma atbalstu, laikposmā no 1998. līdz 1999. gadam bija vērojams atbalsta pieaugums pasākumiem enerģētikas nozarē, atbalstot energotaupību vai veicinot jaunu vai atjaunojamu enerģijas avotu izmantošanu, jo īpaši ekoloģijas nodokļu veidā.

[1] Izņemot MVU, kā noteikts 20. punktā.

[2] COM(2000) 205 final, 11.4.2000.

E. VISPĀRĒJIE NOSACĪJUMI, LAI ATĻAUTU VIDES AIZSARDZĪBAS ATBALSTU

E.1. Ieguldījumu atbalsts

E.1.1. *Ieguldījumu pagaidu atbalsts, lai ļautu MVU pielāgoties jaunajiem Kopienas standartiem*

28. Trīs gadus pēc jauno obligāto Kopienas standartu pieņemšanas var atļaut ieguldījumu atbalstu līdz maksimālajam apmēram 15 % bruto no pieļaujamām izmaksām, lai palīdzētu MVU izpildīt jaunos standartus.

E.1.2. *Vispārējie nosacījumi, lai atļautu ieguldījumu atbalstu tādiem uzņēmumiem, kas ievēro Kopienas standartus*

29. Ieguldījumu atbalstu, kas ļauj uzņēmumiem ievērot esošos Kopienas standartus, var atļaut ne vairāk kā 30 % bruto apmērā no pieļaujamām ieguldījumu izmaksām, kā definēts 37. punktā. Šie nosacījumi ir spēkā arī attiecībā uz atbalstu, kad uzņēmumi veic ieguldījumu, nepastāvot obligātiem Kopienas standartiem, vai ja tiem ir jāveic ieguldījums, lai pildītu valsts standartus, kas ir stingrāki, nekā Kopienā spēkā esošie standarti.

E.1.3. *Ieguldījums enerģētikā*

30. Ieguldījumi energotaupībā, kā definēts 6. punktā, uzskatāmi par līdzvērtīgiem ieguldījumiem, lai veicinātu vides aizsardzību. Šādiem ieguldījumiem ir būtiska nozīme, lai ekonomiskā ziņā sasniegtu Kopienas mērķus attiecībā uz vidi ([1]). Tādēļ tie dod tiesības pretendēt uz ieguldījumu atbalstu ar pamatlikmi 40 % no pieļaujamām izmaksām.

31. Ieguldījumus koģenerācijā arī var uzskatīt par atbilstošiem saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, ja ir pierādāms, ka ieguvums no vides aizsardzības pasākumiem sakarā ar konversijas efektivitāti ([2]) ir īpaši liels, jo pasākumi ļauj samazināt enerģijas patēriņu vai ražošanas process ir mazāk kaitīgs videi. Šajā sakarā Komisija jo īpaši ņem vērā ražošanas procesā izmantotās primārās enerģijas veidu. Ir jāpatur prātā arī tas, ka pieaugoša koģenerācijas enerģijas izmantošana ir Kopienas vides prioritāte ([3]). Tādēļ šādam ieguldījumam var piešķirt atbalstu, kura pamatlikme ir 40 % no pieļaujamām izmaksām.

32. Ieguldījumus atjaunojamu enerģijas avotu izmantošanas veicināšanai uzskata par līdzvērtīgiem vides ieguldījumiem, ko veic, ja nav obligātu Kopienas standartu. Ir jāpatur prātā arī tas, ka pasākumi atjaunojamu enerģijas avotu atbalstam pieder pie Kopienas vides prioritātēm ([4]) un pie visvairāk veicināmiem ilgtermiņa mērķiem. Tādēļ pamatlikme šo enerģijas veidu atbalstīšanai paredzētu ieguldījumu atbalstam ir 40 % no pieļaujamām izmaksām.

Komisija uzskata, ka jāgūst labums arī no tādām atjaunojamas enerģijas iekārtām, kas apmierina kādas visas kopienas vajadzības, kā, piemēram, sala vai dzīvojamais rajons. Šajā sakarībā veiktie ieguldījumi var pretendēt uz gratifikāciju 10 procentu punkti virs pamatlikmes 40 % no pieļaujamām izmaksām.

Komisija uzskata, ka, ja var pierādīt šādu nepieciešamību, dalībvalstis var piešķirt ieguldījumu atbalstu atjaunojamās enerģijas atbalstīšanai līdz 100 % no pieļaujamām izmaksām. Attiecīgām iekārtām nav tiesību saņemt jebkādu turpmāku atbalstu.

E.1.4. *Gratifikācija uzņēmumiem, kas atrodas atbalstāmos reģionos*

33. Reģionos, kam dotas tiesības pretendēt uz valsts reģionālu atbalstu, uzņēmumi var saņemt atbalstu, lai veicinātu reģionālo attīstību. Lai tos mudinātu turpmāk veikt ieguldījumus vides aizsardzībā, jābūt iespējamam attiecīgā gadījumā nodrošināt papildu atbalstu jebkādam vides aizsardzības ieguldījumam, kas veikts saskaņā ar 29. punktu ([5]).

34. Reģionos, kam dotas tiesības pretendēt uz reģionālo atbalstu, šādi nosaka maksimālo vides aizsardzības atbalsta likmi, ko piemēro pieļaujamām izmaksām, kā noteikts turpmāk 37. punktā.

Atbalstāmos reģionos maksimālā vides aizsardzības atbalsta likme ir augstākā no šādām divām izvēles iespējām:

a) vai nu pamatlikme vides aizsardzības ieguldījumu atbalstam, t.i., 30 % bruto (standarta sistēma), 40 % bruto (ieguldījumi energotaupībā, atjaunojamos enerģijas avotos vai koģenerācijas veicināšanai) vai 50 % bruto (ieguldījumi atjaunojamos enerģijas avotos, kas apmierina veselas kopienas vajadzības), plus 5 procentu punkti bruto tādos reģionos, uz ko attiecas 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts, un 10 procentu punkti tādos reģionos, uz ko attiecas 87. panta 3. punkta a) apakšpunkts ([6]);

([1]) Rīcības plāns, lai uzlabotu energoefektivitāti Eiropas Kopienā (COM(2000) 247 final 26.4.2000.).

([2]) Ar "konversijas efektivitāti" saprot proporciju starp primārās enerģijas daudzumu, ko izlieto sekundāras enerģijas veida ražošanai, un faktiski saražoto sekundārās enerģijas daudzumu. To aprēķina šādi: saražotā elektroenerģija + saražotā siltumenerģija/izlietotā enerģija.

([3]) Padomes 1997. gada 18. decembra rezolūcija par Kopienas stratēģiju koģenerācijas veicināšanai (OV C 4, 8.1.1998., 1. lpp.).

([4]) Padomes 1998. gada 8. jūnija rezolūcija par atjaunojamiem enerģijas avotiem (OV C 198, 24.6.1998., 1. lpp.).

([5]) Šīs gratifikācijas nav pieejamas, ja dalībvalsts piešķir ieguldījumu atbalstu saskaņā ar 32. punkta trešo daļu (atbalsts līdz 100 % no pieļaujamām izmaksām).

([6]) Ieguldījumi atbalstāmos reģionos dod tiesības pretendēt uz ieguldījumu atbalstu, ja ir izpildīti nosacījumi pamatnostādnēs par reģionālo valsts atbalstu (OV C 74, 10.3.1998., 9. lpp.).

b) vai arī reģionālā atbalsta likme plus 10 procentu punkti bruto.

E.1.5. ***Gratifikācija MVU***

35. Ja tāda veida ieguldījumus, kādi minēti 29. līdz 32. punktā, veic mazie vai vidējie uzņēmumi, tad drīkst atļaut palielinājumu 10 procentu punkti bruto [1]. Šajās pamatnostādnēs lietojama tāda MVU definīcija, ko sniedz attiecīgie Kopienas dokumenti [2].

Var kombinēt iepriekšminētās gratifikācijas atbalstāmiem reģioniem un MVU, bet vides aizsardzības atbalsta maksimālā likme nedrīkst būt lielāka nekā 100 % bruto no pieļaujamajām izmaksām. MVU nevar pretendēt uz divkāršu gratifikāciju atbilstoši noteikumiem, ko piemēro reģionālam atbalstam, vai noteikumiem, ko piemēro vides jomā [3].

E.1.6. ***Attiecīgie ieguldījumi***

36. Attiecīgie ieguldījumi ir ieguldījumi zemesgabalos, kas noteikti nepieciešami, lai atbilstu vides mērķiem, ieguldījumi ēkās, iekārtās un aprīkojumā, kuru mērķis ir samazināt vai likvidēt piesārņojumu un traucējumus, un ieguldījumi ražošanas metožu adaptācijā, lai aizsargātu vidi.

Tam var atbilst arī izdevumi tehnoloģiju nodošanā, iegādājoties ekspluatācijas licences vai patentētu un nepatentētu zinātību. Tomēr katram šādam nemateriālajam aktīvam jāatbilst šādiem kritērijiem:

a) tas uzskatāms par amortizējamu aktīvu;

b) tas ir jāpērk pēc tirgus noteikumiem no tāda uzņēmuma, kurā pircējam nav tiešas vai netiešas kontroles pilnvaras;

c) tas ir jāiekļauj uzņēmuma aktīvos un vismaz piecus gadus jāsaglabā un jālieto uzņēmumā, kas saņem atbalstu. Šis nosacījums nav spēkā, ja šie nemateriālie aktīvi ir tehniski novecojuši. Ja šo piecu gadu laikā tos pārdod, tad pārdošanā iegūtā peļņa ir jāatskaita no pieļaujamajām izmaksām un attiecīgā gadījumā ir jāatmaksā visa atbalsta summa vai tā daļa.

E.1.7. ***Pieļaujamās izmaksas***

37. Pieļaujamās izmaksas ir precīzi jānosaka kā vienīgi papildu ieguldījumu izmaksas, kas vajadzīgas, lai atbilstu vides aizsardzības mērķiem.

No tā izriet, ja ieguldījumu izmaksas vides aizsardzībā nav iespējams viegli identificēt kopējās izmaksās, tad Komisija ņem vērā objektīvas un pārredzamas aprēķināšanas metodes, piem., tehniski salīdzināma ieguldījuma izmaksas, kurš tomēr nenodrošina tādu pašu vides aizsardzības līmeni.

Visos gadījumos pieļaujamās izmaksas ir jāaprēķina tīrā veidā bez ieguvumiem, kas radušies no jaudas pieauguma, izmaksu ietaupījumiem, kas veidojas pirmajos piecos ieguldījuma darbības gados, un papildu palīgprodukcijas šajā piecu gadu laikposmā [4].

Atgūstamas enerģijas gadījumā parasti pieļaujamās ieguldījumu izmaksas ir tās papildu izmaksas, kas uzņēmumam rodas salīdzinājumā ar parastu tādas pašas jaudas spēkstaciju pēc enerģijas efektīvas ražošanas rādītājiem.

Ja MVU pielāgojas jauniem Kopienas standartiem, tad pieļaujamās izmaksas ietver papildu ieguldījumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu tādu vides aizsardzības līmeni, kādu prasa šie standarti.

Ja uzņēmums pielāgojas valsts standartiem, kas pieņemti, neesot Kopienas standartiem, tad pieļaujamās izmaksas sastāv no papildu ieguldījumu izmaksām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu tādu vides aizsardzības līmeni, kādu prasa šie valsts standarti.

Ja uzņēmums pielāgojas valsts standartiem, kas ir stingrāki, nekā Kopienas standarti, vai labprātīgi uzlabo Kopienas standartus, tad pieļaujamās izmaksas sastāv no papildu ieguldījumu izmaksām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu tādu vides aizsardzības līmeni, kas ir augstāks par līmeni, ko prasa Kopienas standarti. Tādu ieguldījumu izmaksas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu aizsardzības līmeni, ko pieprasa Kopienas standarti, nav pieļaujamās izmaksas.

Ja nepastāv nekādi standarti, tad pieļaujamās izmaksas sastāv no ieguldījumu izmaksām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu augstāku vides aizsardzības līmeni nekā tas, ko attiecīgais uzņēmums vai uzņēmumi sasniegtu, nepastāvot nekādam vides aizsardzības atbalstam.

---

(1) Šī gratifikācija nav pieejama, ja dalībvalsts piešķir ieguldījumu atbalstu saskaņā ar 32. punkta trešo daļu (atbalsts līdz 100 % no pieļaujamām izmaksām).

(2) Komisijas 1996. gada 3. aprīļa Ieteikums 96/280/EK attiecībā uz mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 107, 30.4.1996., 4. lpp.).

(3) MVU ieguldījumi dod tiesības pretendēt uz ieguldījumu atbalstu saskaņā ar noteikumiem Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem.

(4) Ja ieguldījumi attiecas vienīgi uz vides aizsardzību, negūstot nekādus citus ekonomiskus labumus, tad pieļaujamo izdevumu noteikšanā nepiemēro nekādus papildu samazinājumus.

E.1.8. ***Piesārņotu ražošanas vietu sanācija***

38. Pasākumi, ko veic uzņēmumi, kas izlabo vides bojājumus, veicot piesārņoto ražošanas vietu sanāciju, var ietilpt šo pamatnostādņu darbības jomā ([1]). Attiecīgais vides bojājums var būt augsnes kvalitātes bojājums vai kaitējums virszemes ūdeņiem vai pazemes ūdeņiem ([2]).

Ja ir skaidri identificēta persona, kas atbild par piesārņojumu, šai personai ir jāfinansē sanācija saskaņā ar principu "piesārņotājs maksā", un nevar piešķirt nekādu valsts atbalstu. Ar jēdzienu "persona, kas atbild par piesārņojumu" saprot to personu, kura ir atbildīga saskaņā ar katrā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, neatkarīgi no Kopienas noteikumu pieņemšanas šajā jautājumā.

Ja nav identificēta persona, kas atbild par piesārņojumu, vai tai nevar likt segt izmaksas, tad persona, kas ir atbildīga par darbu, var saņemt atbalstu ([3]).

Atbalsts piesārņotu ražošanas vietu sanācijai var sasniegt 100 % no pieļaujamiem izdevumiem plus 15 % no darba izmaksām. Pieļaujamie izdevumi ir vienādi ar darba izmaksām, no kā atskaita zemesgabala vērtības pieaugumu.

Kopējā atbalsta summa nekādā ziņā nedrīkst pārsniegt faktiskos izdevumus, kas radušies uzņēmumam.

E.1.9. ***Uzņēmumu pārvietošana***

39. Komisija uzskata, ka parasti uzņēmumu pārvietošana uz citu vietu nenozīmē vides aizsardzību un tādēļ nedod tiesības pretendēt uz atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm.

Tomēr atbalsta piešķiršanu var pamatot, ja uzņēmums, kas reģistrēts pilsētas teritorijā vai *Natura 2000* noteiktā teritorijā, likumīgi veic tādu darbību, kas izraisa ievērojamu piesārņojumu, un kam šā novietojuma dēļ ir jāpārceļas no reģistrācijas vietas uz piemērotāku apgabalu.

Vienlaikus jāatbilst visiem šiem kritērijiem:

a) vietas maiņu diktē vides aizsardzības iemesli un šāds rīkojums ir noteikts ar administratīvu lēmumu vai tiesas nolēmumu;

b) uzņēmums atbilst stingrākajiem vides standartiem, kas ir spēkā tā jaunajā atrašanās vietā.

Uzņēmums, kas atbilst iepriekšminētajiem nosacījumiem, var saņemt ieguldījumu atbalstu saskaņā ar 29. punktu. Spēkā ir 35. punkta noteikumi attiecībā uz gratifikācijas piešķiršanu MVU.

Lai noteiktu pieļaujamo izmaksu lielumu pārcelšanās atbalsta gadījumā, Komisija ņems vērā peļņu no iekārtu vai zemesgabala pārdošanas vai iznomāšanas, kompensāciju, ko maksā ekspropriācijas gadījumā, un izmaksas, kas saistītas ar zemesgabala pirkšanu vai jaunas iekārtas celtniecību vai pirkšanu ar tādu pašu jaudu kā atstātās iekārtas. Var ņemt vērā arī jebkādus citus ieguvumus, kas saistīti ar iekārtu pārcelšanu uz citu vietu, ievērojamus ieguvumus, kas izriet no tehnoloģijas uzlabošanas pārcelšanās gadījumā, un norēķinu ieguvumus saistībā ar iekārtu labāku izmantošanu. Ieguldījumus, kas attiecas uz jebkādu jaudas pieaugumu, nevar ņemt vērā, aprēķinot tās pieļaujamās izmaksas, kas piešķir tiesības uz vides aizsardzības atbalstu.

Ja sakarā ar administratīvu lēmumu vai tiesas nolēmumu noteikts rīkojums liek pirms termiņa pārtraukt zemes vai ēku nomas līgumu, tad soda naudu, kas noteikta uzņēmumam, kurš pārtraucis līgumu, var ņemt vērā, aprēķinot pieļaujamās izmaksas.

E.1.10. ***Vispārēji noteikumi***

40. Tādam ieguldījumam, kas vērsts uz Kopienas standartu izpildi vai veikts gadījumā, ja nepastāv Kopienas standarti, nevar piešķirt atbalstu, ja šādi uzlabojumi ļauj uzņēmumiem vienīgi sasniegt tos Kopienas standartus, kas ir pieņemti, bet vēl nav stājušies spēkā. Uzņēmumam var piešķirt atbalstu, lai tas varētu atbilst valsts standartiem, kas ir stingrāki nekā Kopienas standarti, vai ja nepastāv Kopienas standarti, vienīgi tad, ja tas atbilst valsts standartiem pēdējā dienā, kas noteikta attiecīgajos valsts dokumentos. Ieguldījumi, ko veic pēc šā termiņa, neatbilst tiesībām uz atbalstu ([4]).

E.2. Atbalsts MVU konsultāciju pakalpojumiem vides jomā

41. Konsultāciju pakalpojumiem ir svarīga nozīme, lai palīdzētu MVU progresēt vides aizsardzības jomā. Tādēļ Komisija uzskata, ka atbalstu var piešķirt saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 70/2001 ([5]).

([1]) Komisija norāda uz to, ka sanācija, ko veic valsts iestādes, kā tāda nav iekļauta Līguma 87. pantā. Tomēr var rasties valsts atbalsta problēmas, ja zemi pārdod pēc sanācijas par cenu, kas zemāka par tās tirgus vērtību.

([2]) Visi izdevumi, kas uzņēmumam radušies tā teritorijas sanācijā, neatkarīgi no tā, vai šādus izdevumus var uzrādīt kā pamatlīdzekļus tā bilancē, pieder pie pretendēt tiesīgiem ieguldījumiem piesārņotu teritoriju sanācijas gadījumā.

([3]) Personai, kas atbild par darbu izpildi, nav obligāti jābūt tai personai, kura ir atbildīga par piesārņojumu tādā nozīmē, kādā šis jēdziens šeit lietots.

([4]) Šajā punktā izklāstītie noteikumi nav pretrunā ar 28. punktu attiecībā uz atbalstu MVU.

([5]) Atsauce, kas sniegta 32. zemsvītras piezīmē.

E.3. **Darbības atbalsts**

E.3.1. ***Noteikumi, ko piemēro visa veida darbības atbalstam, lai veicinātu atkritumu apsaimniekošanu un energotaupību***

42. Šādi noteikumi attiecas uz diviem atbalsta veidiem, proti:

a) atbalsts atkritumu apsaimniekošanai, ja šāda apsaimniekošana saskan ar atkritumu apsaimniekošanas principu hierarhijas klasifikāciju ([1]);

b) atbalsts energotaupības jomā.

43. Ja tiek parādīts, ka šāds atbalsts ir obligāti vajadzīgs, tam stingri jāaprobežojas ar papildu ražošanas izmaksu kompensēšanu salīdzinājumā ar attiecīgo produktu vai pakalpojumu tirgus cenām ([2]). Tādam atbalstam jābūt arī uz laiku, un tas parasti ir jāsamazina laika gaitā tā, lai mudinātu pēc saprātīga laikposma cenās atspoguļot izmaksas.

44. Komisija uzskata, ka uzņēmumiem parasti ir jāsedz izmaksas par rūpniecisko atkritumu apstrādi saskaņā ar principu "piesārņotājs maksā". Tomēr var būt vajadzīgs darbības atbalsts, ja tiek ieviesti tādi valsts standarti, kas ir stingrāki par spēkā esošajiem Kopienas noteikumiem, vai ja valsts standartus ievieš, nepastāvot Kopienas noteikumiem, tādējādi uzņēmumi uz laiku zaudē konkurētspēju starptautiskā līmenī.

Uzņēmumiem, kas saņem darbības atbalstu rūpniecisko vai sadzīves atkritumu apstrādei, ir jāfinansē sniegtais pakalpojums proporcionāli to radītajam atkritumu apjomam un/vai apstrādes izmaksām.

45. Uz visiem šāda veida atbalstiem attiecas ierobežots termiņš pieci gadi, kura laikā atbalsts samazinās. Tā intensitāte var sasniegt 100 % no papildu izmaksām pirmajā gadā, bet piektā gada beigās tam jābūt lineāri samazinātam līdz nullei.

46. Tāda atbalsta gadījumā, kurš netiek samazināts, tā ilgums ir ierobežots līdz pieciem gadiem un tā intensitāte nedrīkst pārsniegt 50 % no papildu izmaksām.

([1]) Klasifikācija sniegta Kopienas atkritumu apsaimniekošanas stratēģijā (COM(96) 399 final of 30.7.1996.). Šajā paziņojumā Komisija atgādina, ka atkritumu apsaimniekošana pieder pie Kopienas prioritāriem mērķiem, lai samazinātu vides apdraudējumu. Atkritumu apsaimniekošanas jēdziens ir apskatāms trīs aspektos: atkārtota izmantošana, otrreizējā pārstrāde un reģenerācija. Atkritumi, kuru rašanos nevar novērst, ir jāapstrādā un jāiznīcina nekaitīgā veidā.

([2]) Ar ražošanas izmaksu jēdzienu saprot tīrās izmaksas bez jebkāda atbalsta, bet ieskaitot parastu peļņas līmeni.

E.3.2. ***Noteikumi, kas attiecas uz visiem darbības atbalstiem nodokļu samazinājuma vai atbrīvojuma no nodokļiem veidā***

47. Pieņemot nodokļus, ar ko apliks noteiktas darbības vides aizsardzības apsvērumu dēļ, dalībvalstis var uzskatīt par nepieciešamu paredzēt pagaidu atbrīvojumus noteiktiem uzņēmumiem sakarā ar to, ka nepastāv saskaņošana Eiropas līmenī, vai sakarā ar pagaidu riskiem zaudēt konkurētspēju starptautiskā mērogā. Kopumā šādi atbrīvojumi no nodokļiem veido darbības atbalstu, uz ko attiecas EK Līguma 87. pants. Analizējot šos pasākumus, cita starpā ir jānosaka, vai nodoklis ir jāiekasē Kopienas lēmuma rezultātā vai autonoma lēmuma rezultātā no dalībvalsts puses.

48. Ja nodoklis ir jāiekasē autonoma lēmuma rezultātā no dalībvalsts puses, attiecīgajiem uzņēmumiem var izrādīties sarežģīti strauji pielāgoties jaunajam nodokļu slogam. Šādos apstākļos var būt pamatota atbrīvošana no nodokļa uz laiku, kas ļauj dažiem uzņēmumiem pielāgoties jaunajai situācijai.

49. Ja nodoklis ir iekasējams Kopienas direktīvas rezultātā, tad ir divi iespējamie rīcības modeļi:

a) dalībvalsts piemēro nodokli noteiktiem produktiem ar likmi, kas ir augstāka par minimālo likmi, kas noteikta Kopienas direktīvās, un piešķir atbrīvojumu no nodokļa noteiktiem uzņēmumiem, kuri tā rezultātā maksā nodokli ar likmi, kas ir zemāka, bet tomēr vismaz vienāda ar direktīvas noteikto minimālo likmi. Komisija uzskata, ka šādos apstākļos var būt attaisnojama pagaidu atbrīvošana no nodokļa, lai ļautu uzņēmumiem pielāgoties augstākiem nodokļiem un sniegtu tiem pamudinājumu rīkoties videi draudzīgākā veidā;

b) dalībvalsts piemēro nodokli noteiktiem produktiem ar minimālo likmi, kas noteikta Kopienas direktīvā, un piešķir atbrīvojumu no nodokļa noteiktiem uzņēmumiem, kuri šādi ir pakļauti aplikšanai ar nodokļiem pēc likmes, kas ir zemāka par minimālo likmi. Ja attiecīgā direktīva neatļauj šādu atbrīvošanu no nodokļa, tā veido atbalstu, kas nav savienojams ar Līguma 87. pantu. Ja direktīva to atļauj, Komisija var uzskatīt, ka tā ir savienojama ar 87. pantu, ciktāl tas ir vajadzīgs un nav neproporcionāls no Kopienas nosprausto mērķu aspekta. Komisija īpaši centīsies nodrošināt, lai ikviena šāda atbrīvošana no nodokļiem būtu stingri limitēta laika ziņā.

50. Kopumā attiecīgajiem nodokļu pasākumiem ir jādod nozīmīgs ieguldījums vides aizsardzībā. Ir jānodrošina, lai atbrīvojumi no nodokļiem kā tādi neizjauktu vispārējos mērķus.

51. Šie atbrīvojumi var būt darbības atbalsts, ko var atļaut, ievērojot šādus nosacījumus:

1. Ja vides apsvērumu dēļ dalībvalsts ievieš **jaunu nodokli** kādā darbības nozarē vai kādiem produktiem, attiecībā uz ko nav veikta Kopienas nodokļu saskaņošana, vai ja dalībvalsts paredzētais nodoklis pārsniedz tādu nodokli, ko nosaka Kopienas tiesību akti, tad Komisija uzskata, ka lēmumi par atbrīvojumiem 10 gadu ilgam laikposmam bez samazinājuma var būt attaisnojami divos gadījumos:

a) šādiem atbrīvojumiem obligāts nosacījums ir nolīgumu noslēgšana starp attiecīgajām dalībvalstīm un saņēmējiem uzņēmumiem, turklāt uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības apņemas sasniegt vides aizsardzības mērķus tajā laikposmā, kurā ir spēkā atbrīvojumi, vai ja uzņēmumi noslēdz labprātīgas vienošanās ar tādu pašu rezultātu. Šādas vienošanās vai saistības var attiekties cita starpā uz enerģijas patēriņa samazināšanos, emisiju samazināšanos vai jebkādiem citiem vides pasākumiem. Vienošanos saturs ir jāapspriež visām dalībvalstīm un tas jānovērtē Komisijai pēc tam, kad tai pieteikti atbalsta projekti. Dalībvalstīm ir jānodrošina saistību stingra uzraudzība, ko uzņēmušies uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības. Vienošanās, kas noslēgtas starp dalībvalsti un attiecīgajiem uzņēmumiem, paredz soda sankcijas gadījumos, ja netiek pildītas saistības.

Šie noteikumi ir spēkā arī tad, ja dalībvalsts nosaka, ka nodokļu samazinājums ir atkarīgs no nosacījumiem, kam ir tādas pašas sekas kā iepriekšminētajiem nolīgumiem vai saistībām;

b) šo atbrīvojumu obligātam priekšnoteikumam jābūt nolīguma noslēgšanai starp attiecīgo dalībvalsti un saņēmējiem uzņēmumiem, ja ir ievēroti šādi alternatīvi nosacījumi:

— ja samazinājums attiecas uz Kopienas nodokli, tad summai, ko faktiski maksā uzņēmumi pēc samazinājuma, jāsaglabājas lielākai par Kopienas minimālo lielumu, lai mudinātu uzņēmumus uzlabot vides aizsardzību,

— ja samazinājums attiecas uz vietēju nodokli, kas uzlikts, nepastāvot Kopienas nodoklim, tad uzņēmumiem, kam ir tiesības uz samazinājumu, tomēr jāmaksā ievērojama daļa no valsts nodokļa.

2. Noteikumus, kas izklāstīti 51.1. punktā, var piemērot pastāvošiem nodokļiem, ja vienlaikus ir izpildīti šādi divi nosacījumi:

a) attiecīgajam nodoklim jābūt atzīstamai pozitīvai ietekmei uz vides aizsardzību;

b) par atkāpēm, ko sniedz attiecīgajiem uzņēmumiem, jālemj, kad pieņem nodokli, vai tām jākļūst nepieciešamām sakarā ar nozīmīgām izmaiņām ekonomiskajos apstākļos, kas nostādījuši uzņēmumu noteiktā sarežģītā situācijā. Pēdējā piemērā samazinājuma apjoms nedrīkst pārsniegt to izmaksu pieaugumu, kas radušās ekonomisko nosacījumu izmaiņu dēļ. Pēc tam, kad izmaksas vairs nepieaug, samazinājums vairs nav piemērojams.

3. Dalībvalstis var veicināt arī metožu izstrādi, lai ražotu elektroenerģiju no parastajiem enerģijas avotiem, tādiem kā gāze, kuras energoefektivitāte ir daudz augstāka, nekā energoefektivitāte, ko iegūst ar parasto ražošanas metodi. Šādā gadījumā, ņemot vērā šādu metožu nozīmīgumu dabas aizsardzībā un ar nosacījumu, kas izlietotā primārā enerģija ievērojami samazina negatīvās ietekmes vides aizsardzībā, Komisija uzskata, ka pilnīgs atbrīvojums no nodokļiem var būt pamatojams piecu gadu ilgam laikposmam, ja atbalsts netiek samazināts. Atkāpes 10 gadu ilgam laikposmam var piešķirt arī saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 51.1. un 51.2. punktā.

52. Ja ir ievērojami pieaudzis kāds esošais nodoklis un ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka dažiem uzņēmumiem vajadzīgas atkāpes, tad pēc analoģijas ir spēkā nosacījumi, kas izklāstīti 51.1. punktā attiecībā uz jauniem nodokļiem.

53. Ja samazinājumi attiecas uz tādu nodokli, kas vēl nav saskaņots Kopienas līmenī, un ja valsts nodoklis ir zemāks nekā Kopienas obligātais minimums vai vienāds ar to, tad Komisija uzskata, ka ilgtermiņa atbrīvojumi nav pamatoti. Šajā gadījumā jebkādiem atbrīvojumiem, ko piešķir, ir jāatbilst nosacījumiem, kas izklāstīti 45. un 46. punktā, un tiem jebkurā gadījumā jābūt izteiktai atļaujai izdarīt atkāpes no Kopienas obligātā minimuma.

Visos nodokļa samazināšanas gadījumos dalībvalsts var piešķirt darbības atbalstu saskaņā ar 45. un 46. punktu.

E.3.3. *Noteikumi attiecībā uz darbības atbalstu atjaunojamiem enerģijas avotiem*

54. Attiecībā uz atjaunojamas enerģijas ražošanu, darbības atbalstu parasti var atļaut saskaņā ar šīm pamatnostādnēm.

55. Komisija uzskata, ka šāds atbalsts atbilst īpašas rīcības nosacījumiem sakarā ar grūtībām, ar ko šie enerģijas avoti dažkārt ir sadūrušies, efektīvi konkurējot ar parastajiem avotiem. Ir arī jāpatur prātā, ka Kopienas politika nozīmē šo enerģijas avotu attīstības veicināšanu izteikti vides apsvērumu dēļ. Jo īpaši var būt vajadzīgs atbalsts tur, kur pieejamie tehniskie procesi neļauj ražot enerģiju par tādām vienības izmaksām, kas salīdzināmas ar parasto avotu izmaksām.

56. Darbības atbalsts šeit var būt pamatots, lai segtu starpību starp enerģijas ieguves izmaksām no atjaunojamiem enerģijas avotiem un šīs enerģijas tirgus cenām. Šāda atbalsta veids var būt dažāds atkarībā no iesaistītā enerģijas veida un no dalībvalsts izstrādātā atbalsta mehānisma. Turklāt, izpētot konkrētos gadījumus, Komisija ņems vērā katras iesaistītās enerģijas konkurences situāciju.

57. Dalībvalstis var piešķirt atbalstu šādiem atjaunojamās enerģijas avotiem.

E.3.3.1. *Izvēle Nr. 1*

58. Atjaunojamās enerģijas jomā vienotās ieguldījumu izmaksas ir īpaši augstas un parasti ir nozīmīga daļa uzņēmuma izmaksās un neļauj uzņēmumiem noteikt konkurētspējīgas cenas tirgos, kur tās pārdod enerģiju.

59. Lai labāk ņemtu vērā šo šķērsli, kas traucē atjaunojamām enerģijām piekļuvi tirgum, dalībvalstis var piešķirt atbalstu, lai kompensētu starpību starp atjaunojamās enerģijas ražošanas izmaksām un attiecīgā enerģijas veida tirgus cenu. Tad jebkuru darbības atbalstu piešķir vienīgi iekārtu amortizācijai. Neviens turpmākais enerģijas veids, ko ražo šīs iekārtas, neatbilst tiesībām uz atbalstu. Tomēr atbalsts var arī segt kapitāla taisnīgu peļņu, ja dalībvalsts var pierādīt, ka tas ir jādara obligāti, ņemot vērā dažu atjaunojamu enerģijas avotu slikto konkurētspēju.

Nosakot darbības atbalsta apmēru, jāņem vērā arī jebkādi ieguldījumu atbalsti, kas piešķirti šādam uzņēmumam attiecībā uz jaunajām iekārtām.

Piesakot Komisijai atbalsta shēmas, dalībvalstīm ir precīzi jānosaka atbalsta mehānismi un konkrētas atbalsta aprēķināšanas metodes. Ja Komisija shēmu atļauj, tad dalībvalstij ir jāpiemēro šie mehānismi un aprēķināšanas metodes, sniedzot atbalstu uzņēmumiem.

60. Atšķirībā no citiem atjaunojamiem enerģijas avotiem biomasai ir vajadzīgi relatīvi nelieli ieguldījumi, bet tai ir augstākas ekspluatācijas izmaksas. Tādēļ Komisija var atļaut darbības atbalstu, kas pārsniedz ieguldījumu apjomu, ja dalībvalsts var pierādīt, ka uzņēmumu kopējās izmaksas pēc amortizācijas atskaitījumiem joprojām ir augstākas nekā enerģijas tirgus cenas.

E.3.3.2. *Izvēle Nr. 2*

61. Dalībvalstis var piešķirt atbalstu atjaunojamiem enerģijas avotiem, izmantojot tādus mehānismus kā zaļie sertifikāti vai piedāvājumu konkursi. Šādas sistēmas ļauj visiem atjaunojamas enerģijas ražotājiem netiešā veidā gūt labumu no garantēta pieprasījuma pēc viņu enerģijas par cenām, kas augstākas par parastas enerģijas tirgus cenām. Šādu zaļo sertifikātu cena iepriekš nav noteikta, bet tā ir atkarīga no piedāvājuma un pieprasījuma.

62. Ja tās veido valsts atbalstu, tad Komisija var atļaut šīs sistēmas, ja dalībvalstis spēj pierādīt, ka atbalsts ir svarīgs, lai nodrošinātu attiecīgo atjaunojamo enerģijas avotu eksistenci, ka tas kopsummā neveido nepamatoti augstu kompensāciju par atjaunojamo enerģiju un ka tas netraucē ražotājiem tiekties sasniegt augstāku konkurētspēju. Lai pārliecinātos par atbilstību šiem kritērijiem, Komisija paredz atļaut šādas atbalsta sistēmas desmit gadu laikposmam, pēc kura tai būs jāizvērtē, vai ir vajadzīgs turpināt atbalsta pasākumus.

E.3.3.3. *Izvēle Nr. 3*

63. Dalībvalstis var piešķirt darbības atbalstu jaunām iekārtām, kas ražo atjaunojamu enerģiju, tā lielumu aprēķinot, ņemot vērā novērstās ārējās izmaksas. Tās ir vides izmaksas, kas būtu jāsedz sabiedrībai, ja tāds pats enerģijas daudzums tiktu ražots iekārtās, ko ekspluatē ar parastajiem enerģijas veidiem. Tās aprēķina, ņemot vērā starpību starp ārējām izmaksām, ko radījuši un nav apmaksājuši atjaunojamas enerģijas ražotāji, un ņemot vērā ārējās izmaksas, ko radījuši un nav apmaksājuši neatjaunojamas enerģijas ražotāji. Lai veiktu šos aprēķinus, dalībvalstij būs jāizmanto tāda aprēķinu metode, kas ir starptautiski atzīta un ir darīta zināma Komisijai. Tai līdztekus citiem jautājumiem būs jāsniedz pamatota un noteikta salīdzināmo izmaksu analīze kopā ar vērtējumu par konkurējošā enerģijas ražotāja ārējām izmaksām, lai uzskatāmi parādītu, ka atbalsts patiesi kompensē nesegtās ārējās izmaksas.

Jebkurā gadījumā šādi piešķirtā atbalsta summa atjaunojamās enerģijas ražotājam nedrīkst pārsniegt EUR 0,05 par kWh.

Turklāt tā ražotājiem piešķirtā atbalsta summa, kas pārsniedz atbalsta summu, kura izriet izvēles Nr. 3 dēļ, uzņēmumiem ir jāinvestē atjaunojamos enerģijas avotos. Komisija to ņems vērā, ja šāda darbība atbildīs arī tiesībām pretendēt uz valsts atbalstu.

64. Ja izvēlei Nr. 3 jāsaglabā atbilstība vispārējiem konkurences noteikumiem, Komisijai jābūt pārliecinātai, ka atbalsts neizraisa konkurences traucējumus pretēji kopējām interesēm. Citiem vārdiem sakot, tai jābūt pārliecinātai, ka atbalsta rezultātā uz parasto enerģijas avotu rēķina faktiski pieaugs atjaunojamo enerģijas avotu izmantošana, nevis vienkārši tiks sadalītas tirgus daļas starp atjaunojamiem enerģijas avotiem. Tādēļ būs jāatbilst šādiem nosacījumiem:

— atbalstam, kas piešķirts saskaņā ar šo izvēli, jābūt tādas shēmas sastāvdaļai, kas uzņēmumus atjaunojamās enerģijas nozarē nostāda vienā līmenī,

— shēmai ir jānodrošina, lai atbalstu piešķirtu, nepieļaujot diskrimināciju to uzņēmumu starpā, kas ražo viena un tā paša veida atjaunojamo enerģiju,

— Komisijai no jauna jāizskata shēma ik pēc pieciem gadiem.

E.3.3.4. *Izvēle Nr. 4*

65. Dalībvalstis var piešķirt darbības atbalstu saskaņā ar vispārējiem noteikumiem, kas reglamentē šādu atbalstu 45. un 46. punktā.

E.3.4. ***Noteikumi, kas attiecas uz darbības atbalstu elektroenerģijas un siltuma enerģijas kombinētai ražošanai***

66. Komisija ņem vērā, ka darbības atbalstu elektroenerģijas un siltuma enerģijas kombinētai ražošanai var pamatot, ja ir ievēroti 31. punktā noteiktie nosacījumi. Šādu atbalstu var piešķirt uzņēmumiem, kas veic sabiedrības elektroapgādi, ja šādas elektroenerģijas vai siltuma ražošanas izmaksas pārsniedz tā tirgus cenu. Līdzīgos apstākļos darbības atbalstu var piešķirt saskaņā ar 58. līdz 65. punktā izklāstītajiem noteikumiem. Lēmumā par to, cik būtisks ir atbalsts, ņems vērā izmaksas un ieņēmumus, kas rodas elektroenerģijas vai siltuma ražošanas un pārdošanas dēļ.

67. Darbības atbalstu var piešķirt ar tiem pašiem nosacījumiem kā koģenerācijas rūpnieciskai izmantošanai, ja iespējams pierādīt, ka vienas enerģijas vienības ražošanas izmaksas, lietojot šādu tehnoloģiju, pārsniedz parastās enerģijas vienas vienības tirgus cenu. Ražošanas izmaksās var iekļaut iekārtu parasto peļņu no ieguldītā kapitāla, bet jebkādi ieņēmumi, ko uzņēmums gūst siltuma ražošanā, ir jāatskaita no ražošanas izmaksām.

F. SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU SAMAZINĀŠANAS POLITIKA, PASĀKUMI UN INSTRUMENTI

68. Kioto protokolā, ko parakstījušas dalībvalstis un Kopiena, ir paredzēts, ka līgumslēdzējas puses apņemas ierobežot vai samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju laikposmā no 2008. līdz 2012. gadam. Kopienai kopumā ir nosprausts mērķis samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 8 %, ņemot vērā to līmeni, kāds tas ir 1999. gadā.

69. Dalībvalstis un Kopiena, būdamas protokola līgumslēdzējas puses, sasniegs siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu ar kopējas un saskaņotas politikas un pasākumu palīdzību [1], ieskaitot ekonomiskos instrumentus, kā arī ar tādu instrumentu palīdzību, ko noteicis Kioto protokols, proti, starptautiskā emisijas atļauju tirdzniecība, kopēja īstenošana un tīras attīstības mehānisms.

70. Kamēr šajā jomā nav Kopienas noteikumu, neierobežojot Kopienas iniciatīvas tiesības ierosināt šādus noteikumu punktus, katra dalībvalsts pati var formulēt politiku, pasākumus un instrumentus, ko tā vēlas pieņemt, lai atbilstu Kioto protokolā izvirzītajiem mērķiem.

71. Komisija uzskata, ka daži no dalībvalstu pieņemtajiem pasākumiem protokola izvirzīto mērķu sasniegšanai varētu būt valsts atbalsts, bet vēl ir par agru pieņemt nosacījumus jebkāda šāda atbalsta atļaušanai.

G. PAMATS IZŅĒMUMIEM VISIEM KOMISIJAS PĀRBAUDĪTAJIEM PROJEKTIEM

72. Atkarībā no šajās pamatnostādnēs noteiktajiem ierobežojumiem un nosacījumiem Komisija atļauj vides aizsardzības atbalstu atbilstoši EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam, lai "atbalsts atvieglotu dažu ekonomisko darbību vai dažu ekonomisko jomu attīstību, ja šāds atbalsts negatīvi neietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā apmērā, kas ir pretrunā kopējām interesēm".

73. Atbalstu, kam jāveicina svarīgu kopīgas Eiropas ieinteresētības projektu īstenošana, kas vides aizsardzības ziņā ir prioritāri un kas bieži dod labumu, kas pārsniedz attiecīgās(-o) dalībvalsts(-u) robežas, var atļaut, ievērojot tādus izņēmuma nosacījumus, kas paredzēti EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā. Tomēr atbalstam jābūt vajadzīgam, lai attīstītu projektu, savukārt projektam jābūt specifiskam, labi definētam un kvantitatīvā ziņā nozīmīgam, un tam jādod tāds ieguldījums kopējās Eiropas interesēs, kas kalpo par paraugu un ir skaidri identificējams. Ja piemēro šos izņēmuma nosacījumus, Komisija var atļaut atbalstu tādām likmēm, kas ir augstākas nekā tie robežlielumi, kas noteikti atbalstam, ko atļauj saskaņā ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

H. NO DAŽĀDIEM AVOTIEM SAŅEMAMU ATBALSTU PĀRKLĀŠANĀS

74. Šajās pamatnostādnēs paredzētās atbalsta maksimālās robežas piemēro neatkarīgi no tā, vai attiecīgo atbalstu pilnībā vai daļēji finansē no valsts resursiem vai no Kopienas resursiem. Atbalstu, ko atļauj atbilstoši šīm pamatnostādnēm, nevar kombinēt ar citiem valsts atbalsta veidiem Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē vai ar citiem Kopienas finansējuma veidiem, ja šādas pārklāšanās rezultātā radusies atbalsta intensitāte ir lielāka par to, kas noteikta šajās pamatnostādnēs.

[1] Sīkākus datus par kopējām un koordinētām politikām un pasākumiem skatīt konkrēti "Sagatavošanās Kioto protokola īstenošanai" (COM(1999) 230 of 19.5.1999.).

Tāda atbalsta gadījumā, kas kalpo atšķirīgiem mērķiem un iesaista vienas un tās pašas pieļaujamās izmaksas, piemēro izdevīgāko maksimālo atbalsta robežu.

I. PIEMĒROTI PASĀKUMI EK LĪGUMA 88. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ

75. Komisija saskaņā ar Līguma 88. panta 1. punktu ierosinās dalībvalstīm šādus piemērotus pasākumus attiecībā uz to pastāvošajām atbalsta sistēmām.

76. Lai varētu novērtēt būtiskas atbalsta summas, ko piešķir apstiprinātu shēmu ietvaros, un izlemt, vai šāds atbalsts ir savienojams ar kopējo tirgu, Komisija kā piemērotu pasākumu atbilstoši Līguma 88. panta 1. punktam ierosinās, ka dalībvalstīm ir iepriekš jāpaziņo par ikvienu atsevišķo ieguldījumu atbalsta gadījumu, ko piešķir kādas apstiprinātas shēmas ietvaros, ja atļautās izmaksas pārsniedz 25 miljonus EUR un ja atbalsts pārsniedz dotācijas bruto ekvivalentu 5 miljoni EUR. Paziņojumu sniegs tādā veidā, kura paraugs sniegts pielikumā.

77. Komisija arī kā piemērotu pasākumu atbilstoši 88. panta 1. punktam ierosinās, lai dalībvalstis līdz 2002. gada 1. janvārim sakārtotu savas esošās vides atbalsta shēmas atbilstoši šīm pamatnostādnēm.

78. Komisija lūgs dalībvalstīm, lai tās viena mēneša laikā pēc 75. līdz 77. punktā minēto pasākumu ierosinājumu saņemšanas apstiprinātu, ka tās piekrīt ierosinājumiem. Ja nekāda atbilde netiks saņemta, Komisija uzskatīs, ka attiecīgā dalībvalsts nav piekritusi.

79. Komisija norāda, ka, izņemot tādu atbalstu, kas klasificēts kā *de minimis* atbalsts atbilstoši Regulai (EK) Nr. 69/2001 ([1]), šīs pamatnostādnes neietekmē dalībvalstīm atbilstoši Līguma 88. panta 3. punktam uzliktās saistības paziņot par jebkādām atbalsta shēmām, jebkādām izmaiņām šādās shēmās un jebkādu atsevišķu atbalstu, kas piešķirts uzņēmumiem ārpus apstiprināto shēmu ietvariem.

80. Komisija cenšas nodrošināt, lai jebkāda atļauja turpmākai shēmai atbilstu šīm pamatnostādnēm.

J. PAMATNOSTĀDŅU PIEMĒROŠANA

81. Šīs pamatnostādnes piemēro pēc tam, kad tās publicētas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. Tās zaudē spēku 2007. gada 31. decembrī. Pēc konsultēšanās ar dalībvalstīm Komisija var tās grozīt pirms šī datuma, pamatojoties uz svarīgiem konkurences politikas vai vides politikas apsvērumiem vai lai ņemtu vērā citas Kopienas politikas vai starptautiskās saistības.

82. Komisija piemēro šīs pamatnostādnes visiem izziņotajiem projektiem, par kuriem tai jāpieņem lēmums, pēc tam, kad pamatnostādnes ir publicētas *Oficiālajā Vēstnesī*, pat tad, ja projekti tika izziņoti pirms to publicēšanas.

Neizziņota atbalsta gadījumā Komisija piemēro:

a) šīs pamatnostādnes, ja atbalsts ir piešķirts pēc to publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*;

b) spēkā esošās pamatnostādnes, ja atbalsts ir piešķirts visos pārējos gadījumos.

K. VIDES POLITIKAS INTEGRĒŠANA CITĀS VALSTS ATBALSTA PAMATNOSTĀDNĒS

83. Līguma 6. pantā ir noteikts:

> "Nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, kas minētas 3. pantā, tajās jāparedz vides aizsardzības prasības, jo īpaši lai sekmētu ilgtspējīgu attīstību."

Ja Komisija pieņem vai pārskata citas Kopienas pamatnostādnes vai noteikumus par valsts atbalstu, tā lemj par to, kā vislabāk var ņemt vērā minētās prasības. Tā arī pārbauda, vai nav lietderīgi lūgt dalībvalstis nodrošināt pētījumu par ietekmi uz vidi, ja tās paziņo par svarīgu atbalsta projektu, neatkarīgi no iesaistītās nozares.

([1]) OV L 10, 13.1.2001., 30. lpp.

PIELIKUMS

PAPILDU ZIŅAS, KAS PARASTI JĀSNIEDZ, PAZIŅOJOT PAR VALSTS ATBALSTU VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶIEM SASKAŅĀ AR LĪGUMA 88. PANTA 3. PUNKTU

(Shēmas, gadījumi, kad piešķirts atbalsts saskaņā ar apstiprinātu shēmu, un vienreizēji atbalsta pasākumi)

Pievienojams kopējai anketai Komisijas 1995. gada 2. augusta vēstules dalībvalstīm par paziņojumiem un standartizētiem gada pārskatiem II pielikuma A sadaļā.

1. Mērķi.

   Sīki izklāstīti pasākuma mērķi un vides aizsardzības veids, kura veicināšanai tas paredzēts.

2. Pasākuma apraksts.

   Sīki izklāstīts pasākuma un saņēmēju apraksts.

   Iesaistīto ieguldījumu kopējo izmaksu un pieļaujamo izmaksu apraksts.

   Ja minētais pasākums jau kādreiz ir bijis pieteikts, tad kādi vides mērķi ir tikuši sasniegti.

   Ja tas ir jauns pasākums, tad kādi vides rezultāti ir sagaidāmi un kādā laikposmā.

   Ja atbalsts ir piešķirams standartu uzlabošanai, tad kādi ir spēkā esošie standarti un kādā veidā šis pasākums ļauj sasniegt potenciāli augstāku vides aizsardzības līmeni.

   Ja atbalsts ir piešķirams, nepastāvot obligātiem standartiem, lūdzu, sniedziet sīki izstrādātu aprakstu, kā tas veicams.